

3.6.89, יום ד'

הבוקר בא אצלי פרופ. המספיר שכתב ספר על שפינוזה בלוויית רונשטרייך.
שאלתיו מה הביא אותו לארץ. אמר שהוא סוציאליסט ורוצה לראות מה נעשה מה בשטח
זה (מפי רונשטרייך שמעתי שהוא ניהל שבועות אחדים סמינר על שפינוזה
באוניברסיטה - חבל שלא ידעתי על כך מקודם) שאלתיו מה לדעתו סוציאליסט.
אמר לי - שויון בין אנשים. העירוהי שאם רק בקיבוץ ההגשט מכסימום של שויון
נדמה לי שלא יתכן שויון, מכיוון ששויון הוא מושג כמעט אבסולוטי, ואין שויון
למעשה. אם כי יש מכסימום אפשרי של שויון. לדעתי יותר נכון להשתמש במושגים
נגטיביים: לא הפליה, לא דיכוי, לא שעבוד, לא הבדלים, אבל קשה להגשים מושג
חיובי שאינו סובל דרגות. שאל אם הקבוץ משפיע גם על העיר. אמרתי שלערי לא,
מנפי - במידה רבה - פילוג בחנוכה הקבוצות והיות קבוצים מפלגות, אבל יש בעיר
מידה רבה של קואופרציה, המקיימת לא מעט שויון. רונשטרייך הסב את השיחה על
שפינוזה, אמרתי אם כי אני מעריך הגניוס הפילוסופי של שפינוזה ורואה בשיטתו
אולי השיטה התגיונית ביותר של מטפיסיקה - ולדעתי פילוסופיה מתחילה רק
במקום שמטפיים מדע - הרי אני מוצא קושיה בהנחתו היסודית על שני התארים:
ההפשטות והמחשבה. היש מחשבה בשמש שיש בה ההפשטות. המספיר ניסה להסביר שלנו
יש מחשבה או מושכל על השמש. לא קיבלתי הסברה זו, כי לדעתי שפינוזה שני
התארים שבועים בעצם שהוא גם טבע וגם אלהים, ושני התארים לפי כך צריכים להיות
שבועים בכל השבע, והשמש הוא בלי טעם חלק מהשבע, ואין זה אולי מן הנמנע
שיש מחשבה בקוסמוס, אלא שאין אנו יודעים.

- מטנו חלכחי לכנסת לעשות על אי'חות ועל הצעה אלסמן לדיון בכנסת על שור הים המצרי. הכחשנו ששלחנו האניה בתומים וקולי קולוח, שלחנו רק לטען יצוא ועמדה על חומר הענין והצעה להעביר הדיון לועדה חו"ב.

הופיעה וילנסקי והפיעה לשלוח הסוכנות והציעה לחסיר הצעה ה"הרמעה" של אלסמן מעל הפרק. רובין שהיה יושב ראש הסוכן צאצא בהצבעה ונעזה מבוחך.

- אה"א ירדה לת"א.

4.6.59, יום ה'

בבוקר הביאו חבורה גדנע שבקרה באפריקה לגן הקריה. בחוכט גם דרוזי - מנצור - מדליית אל כרכל - וצעיר מארישריה. באו לצמון ניגריה (מוסלימית) ואיש לא נגש אותם. נסעה לפערב ניגריה והתקבלו בחתלהבות. שרו שירים כושים - חזרו על השירים האלה בפני - ועבריים, החתלהבות לוחת אותה בליבריה ובגאנה. הכושים לסדו טחם שירים עברים וחם ריקודים שלנו. מנצור נפגש עם דרוזים - פהר דרוזים ומחלבנון. הם תחפלאו לשמוע כי דרוזים שוים בזכויותיהם, מתחנכים ככחי סמר ומתגייסים לצה"ל, לפי דרישותיהם, הדרוזים שם - כשאר הלבנונים הם שותרים ועטירים.